

Programación Docente de VIOLA DA GAMBA

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA INSTRUMENTO PRINCIPAL VIOLA DA GAMBA, 8 CUADRIMESTRES

ESPECIALIDADE	INTERPRETACIÓN								ITINERARIO	MÚSICA ANTIGA
CARÁCTER	B) Obrigatoria								TIPO DE CLASES	Individual
DEPARTAMENTO	MÚSICA ANTIGA								XEFE/A DO DEPARTAMENTO	RAFAEL LUIS MUÑOZ
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	SARA RUIZ
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase	1,5
ETCS/ CUADRIMESTRE	9	9	9	10	10	10	10	12	Observacións	
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA	
	SARA RUIZ MARTÍNEZ				SARARUIZ@YAHOO.ES				VENRES 9:30-10:30	

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Desenvolvemento e perfeccionamento das capacidades artísticas, expresivas e técnicas do instrumento, así como dos hábitos de estudo. Coñecemento dos diferentes criterios interpretativos que condúzan á interpretación do repertorio máis representativo con valoración crítica, estilo propio e madurez creativa, así como a súa aplicación práctica na interpretación en público
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os estipulados na normativa vixente
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	
TRANSVERSAIS	T1, T2, T3, T6, T13, T15, T17
XERAIS	X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21, X24
ESPECÍFICAS	E11, E12, E14, E15, E16, E10 Ver a listaxe de competencias e a súa descrición no Decreto 171/2016, do 24 de novembro

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Adquirir recursos técnicos para abordar con solvencia o repertorio para viola da gamba	
Interpretar diferentes obras do Renacemento e do Barroco segundo os criterios tomados dos tratados	
Expresar correctamente o discurso musical atendéndose aos criterios interpretativos historicistas	
Desenvolver a autonomía interpretativa e a capacidade creativa	
Coñecer os diferentes métodos de notación en tabulatura Analizar as obras a interpretar Desenvolver a capacidade de transmitir coñecementos	

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
Técnica instrumental	Mellora do son, ampliación do rango dinámico, da resonancia, da proxección y da emisión de armónicos Técnica de arco: técnica base de sonido, mano relaxada, dedo corazón como conector del peso, uso adecuado del pulgar, bariolaje Estudo dos golpes de arco como o spicatto o saltillo Desenvolvemento das posibilidades de articulación e fraseado Técnica de mano esquerda: mano relaxada, uso adecuado del pulgar, traballo no "petit manche", tratamento melódico e polifónico do mango, traballo para adquirir destreza na mano esquerda a través de exercicios específicos e pasaxes concretos de obras Técnicas de relaxación, control postural e respiración	
Estilo	Lectura e estudo das fontes específicas máis relevantes Comprensión dos diferentes criterios interpretativos nas diferentes épocas en cuanto ao fraseo, a articulación, a forma musical, o tempo, a dinámica, a agónica, a retórica, os recursos tímbricos e sonoros do instrumento Traballo sobre os ornamentos propios de cada época	
Interpretación	Traballo sobre un programa musical con obras axeitadas ao curso que se interpretará ao final do curso en formato concerto Desenvolvemento da capacidade artística e dos medios de expresión co instrumento Mellora da capacidade de concentración, do control da tensión física e da respiración	

	Traballo para mellorar a capacidade interpretativa nas actuacións públicas	
Audicións	Participación nas audicións organizadas polo departamento, nas audicións internas da clase e nos concertos finais do curso Emprego da tensión propia da exposición ao público para mellorar as habilidades interpretativas e de comunicación Desenvolvemento do espírito crítico e da crítica construtiva na autoavaliación e na avaliación dos demais	
Autonomía musical	Traballo específico sobre o desenvolvemento da autonomía musical	
		Total de sesións por cuatrimestre

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Clases de técnica e interpretación	1,5 semanal		
Práctica individual/Estudo persoal		25 h semanais	
Concertos e audicións públicas	3 h cuatrimestr		
Concerto- recital fin de curso	1 hora curso		
"Vortrgasabend" o audiciones internas	3 h cuatrimestrais		
Exames de técnica	1 h cuatrimestr		
		Total de sesións por cuatrimestre	

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)			
Traballo persoal	Traballo persoal: valorarase a progresión na mellora do alumno, a capacidade de traballo e esforzo, a constancia no estudo, a actitude xeral, e o desenvolvemento na capacidade crítica e na autonomía do alumno		30%
Audicións-concertos-exámes de técnica	Audicións e concertos: valorarase a capacidade comunicativa e artística do alumno nas súas interpretacións, o dominio técnico nas obras a interpretar, o coñecemento e posta en práctica do estilo interpretativo		70%

*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado..

AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-Decembro-)			
Traballo persoal	Traballo persoal: valorarase a progresión na mellora do alumno, a capacidade de traballo e esforzo, a constancia no estudo, actitude xeral, eo desenvolvemento na capacidade crítica e na autonomía do alumno		30%
Audicións-concertos-exámes de técnica	Audicións e concertos: valorarase a capacidade comunicativa e artística do alumno nas súas interpretacións, o dominio técnico nas obras a interpretar, o coñecemento e posta en práctica do estilo interpretativo		70%
AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)			
Recital	Interpretación de un recital-concerto cun programa de dificultade adecuada ao nivel.		75%
Traballo teórico	Segundo cada caso concreto, o profesor poderá solicitar a realización dun traballo teórico sobre a música do recital que abrangue análise harmónico, formal, retórico, estilístico. O alumno terá que acadar a nota mínima de 5 no traballo para poder facer media coa nota do recital..		25%

EXTRAORDINARIA

ecital	Interpretación de un recital-concerto cun programa de dificultade adecuada ao nivel.		

ERASMUS

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRICIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto legislativo 1/2013, do 29 de novembro, poloque se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade eda súa inclusión social, deberanse cumprir as disposicións vixentes en materia de promociónda accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

Bibliografía general por cursos
Curso primero:

- Una obra del repertorio de los maestros franceses del siglo XVI (de Machy, Du Buisson, Hotman...)
- Dos obras de repertorio lyra-viol (Hume, Playford...)
- Una obra de disminuciones italianas (Rognoni, Dalla Casa, Selma y Salaverde) (Ancor che col partire facile per la viola bastarda)
- Una suite de M. Marais conteniendo al menos cinco danzas y una pieza de carácter (suite en mi menor, Il livre de Pièces de viole, Tombeau pour Mr. de Saint Colombe)
- Sonata BWV 1027 en sol mayor de J.S. Bach
- dos Divisions de Simpson
- Suite I de Forqueray
- Dos piezas a solo de K.F. Abel

Curso segundo:

- Dos obras de repertorio lyra-viol (Hume, Playford...)
- Una sonata de estilo pregalante- empfindsamer Stil (Sonata en Do Mayor CPE Bach, Lidl...)
- dos Suites de autores franceses contemporáneos o posteriores a Marais (C. d'Hervelois, R. Marais, Capus...)
- Sonata BWV 1028 en Re mayor de JS Bach
- Suite II de Forqueray
- Divisions de Simpson, Henry Butler
- una suite de Marais de al menos cinco danzas y una pieza de carácter (Suite en la menor III livre de Pièces de viole, Grand Ballet)
- Repertorio de disminuciones (Rognono, Dalla Casa...)
- Sonata a solo en re mayor de G.Ph. Telemann
- Una suite o sonata de autores alemanes sibglo XVII (Schenk, Kühnel)
- Dos piezas de Mr. de Saint Colombe "le fils"

Curso tercero:

- Concierto solista con orquesta: Telemann, Graun
- Sonata en sol menor de C.Ph.E. Bach
- C.Fr. Abel cuatro piezas a solo en re menor
- Piezas inglesas en Tablatura (Hume, Playford...)
- Suite III de A. Forqueray
- Sonata BWV 1029 en Sol menor de JS Bach
- Repertorio de disminuciones italianas (Ancor che col partire difficile per la viola bastarda)
- Una sonata de autores alemanes (Schenk, Kühnel)
- Suite en la mayor Couperin
- Dos piezas de Mr. de Saint Colombe

Curso cuarto:

- Division en mi menor Simpson
- Una obra de maestros franceses del siglo XVII (Demachy. Hotman, Du Buisson)
- Sonata en re mayor de C.Ph.E. Bach
- Suite IV o V de Forqueray
- Suite "d'un gout étranger" de M.Marais
- Suite en mi menor de Fr. Couperin
- Una transcripción de una suite-sonata-partita de JS Bach
- Repertorio de disminuciones italianas
- Una suite del Premier livre de Pièces de viole de Marais
- Una sonata de J. Graun